

Kā palielināt
nodokļu ieņēmumus,
neceļot nodokļus?

10.05.2011.

SATURS

- Kāpēc Latvijā ir tik populāri nemaksāt nodokļus?
- “Shēma” jeb kā tas notiek
- Ko darīt, lai situāciju labotu
- Ieguvumi no reversā PVN
- LTRK paveiktais
- Kas vēl būtu jādara

Kāpēc Latvijā ir tik populāri
nemaksāt nodokļus?

JEB

leguvumi vs Riski

Vidēji / lieli finanšu ieguvumi vs mazs risks

Nodokļi, no kuriem izvairīties (vai krāpties)
ir lēti un vienkārši:

- PVN,
- UIN,
- darbaspēka nodokļi.

Kā?

Pērkot pakalpojumu no “atmazgātājiem”.

INTERESANTS FAKTS:

7 gadu laikā par šiem nodarījumiem
ir iztiesāti 23 (!!!) procesi

dati: prokurors Juris Juriss

Lieli finanšu ieguvumi VS liels risks

Nodokļi, no kuriem izvairīties ir relatīvi dārgi,
un tas prasa lielus naudas un
cilvēkresersus:

akcīzes nodokļi.

Kā?

Kontrabandas ceļā.

“Shēma”

JEB

Kā tas notiek?

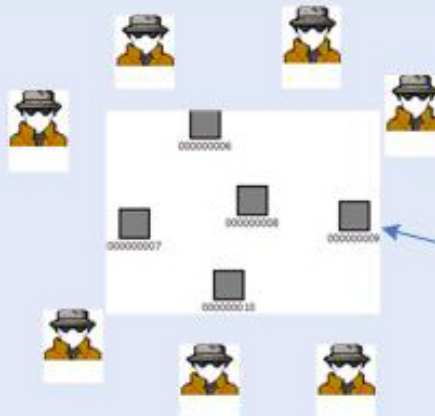
Uzņēmumi, kas veic saimniecisko darbību un ir ONG „klienti”.

Šiem uzņēmumiem ir formālas tiesības pieprasīt PVN pārmaksas atmaksu.

Tiek deklarēti darījumi, kuros iekļauts arī PVN priekšnodoklis. Veidojas PVN pārmaksa.

Organizētās noziedzības grupējums

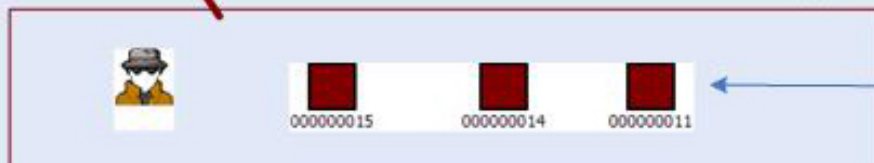
Organizētās noziedzības grupējuma dalībnieki

„Bufera” uzņēmumi, kurus ONG izmanto, lai imitētu reālu uzņēmējdarbību nolūkā slēpt fiktīvus darījumus.

Skaidrā nauda tiek atdota „klientiem”, ieturot procentus par pakalpojumu.
Kontrabanda

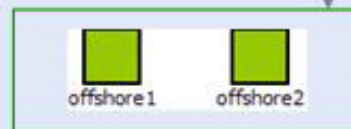
LATVIJA

IGAUNIJA, LIETUVA

Fiktīvi uzņēmumi, kurus ONG izmanto, lai no to kontiem noņemtu skaidras naudas līdzekļus.

TREŠĀS VALSTIS

„Klientiem” vai to īpašniekiem piederošas ārzonas kompānijas

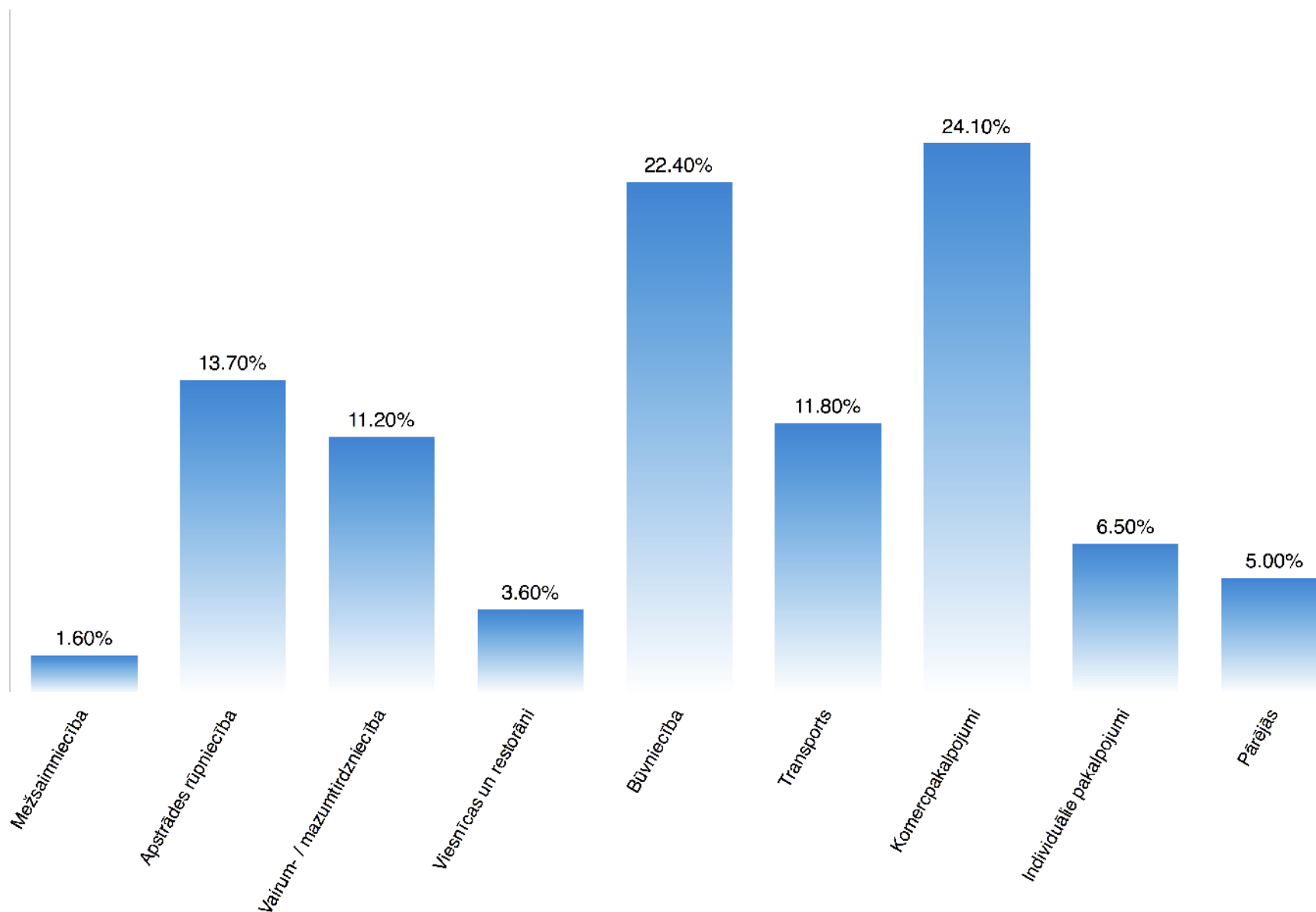
JAUTĀJUMS:

ko darīt?

ATBILDE:

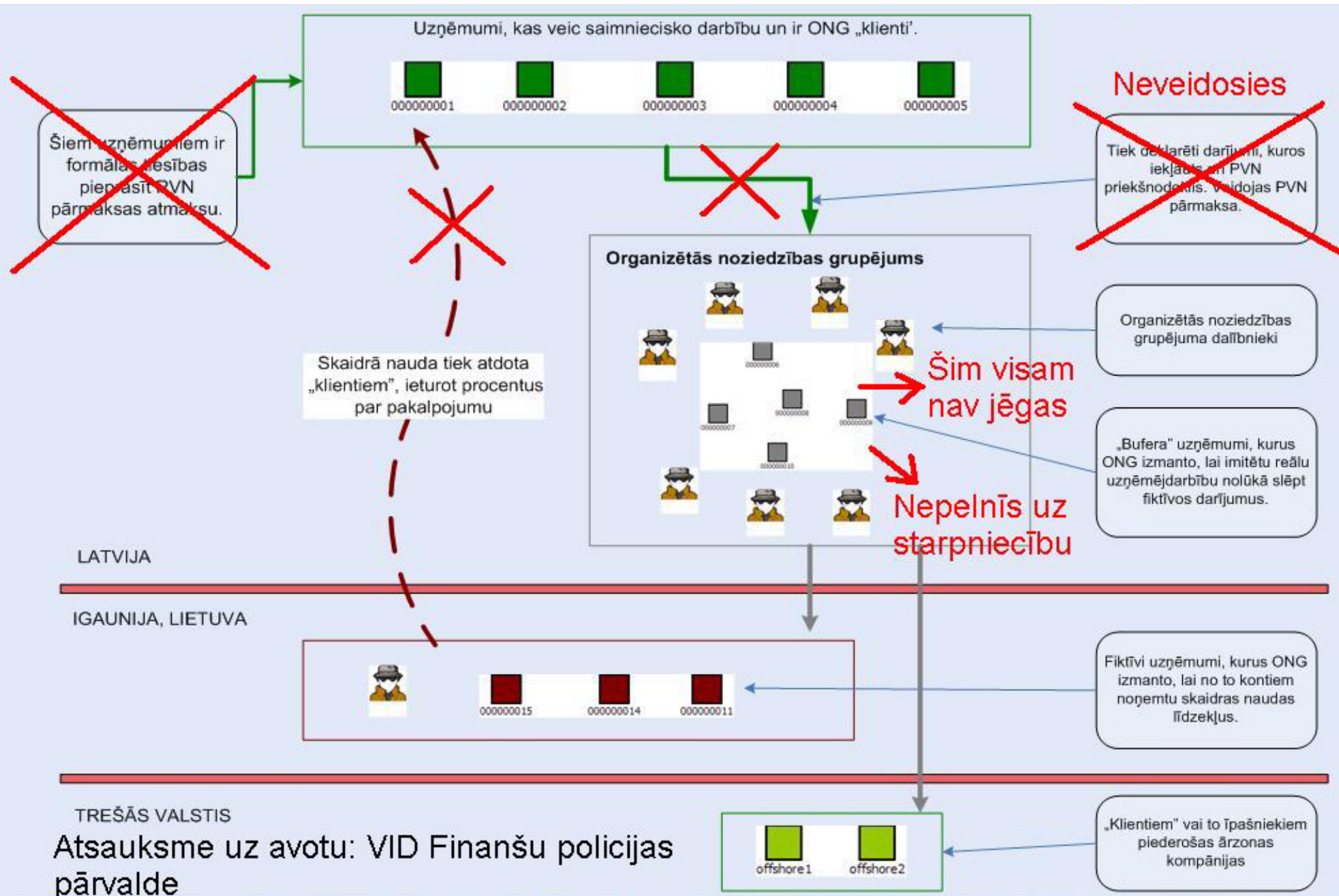
leviest **reverso PVN** maksāšanas
kārtību nozarēm, kas visvairāk tiek
izmantotas PVN shēmās “ēnu
ekonomikā”

“Enu ekonomikas” īpatsvars

Dati: BDO, Nodokļi kā instruments ekonomikas stimulēšanai, 2010.

Kā tas darbosies?

Kādi vēl būs ieguvumi?

- Pakalpojuma saņēmējam nav jēgas „pirkt” neesošu pakalpojumu, jo nav iespējams samazināt budžetā maksājamo PVN;
- VID-am nav jāveic administratīvas darbības, lai pārbaudītu, vai darījums ir noticis;
- Nerodas risks, ka valstij jāatmaksā nesaņemtas PVN summas;
- “Ēnu ekonomikai” nav iespējas tikt pie skaidras naudas, jo netiek „pirkti” neesoši pakalpojumi.

LTRK paveiktais

1. Pieņemti likuma “Par pievienotās vērtības nodokli” 13. panta izmaiņas (PVN reverss būvniecībā);
2. Panākta saprašanās ar būvniekiem par to, ka reversa kārtība jāpiemēro arī būvmateriālu piegādēm;
3. Notiek darbs grupās par “netveramo” pakalpojumu reverso PVN maksāšanas kārtību;
4. Mikrouzņēmuma nodokļa ieviešana (vairāk nekā 11 000 reģistrētu uzņēmumu).

Kas vēl būtu jādara?

1. Jāmaina likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15. panta 7. daļas redakcija un jāmaina valsts nostāja kapitāla pieauguma nodokļa iekasēšanā;

Vairums uzņēmēju, plānojot savu naudas plūsmu, aprēķina, ka bez 15% UIN ir papildus 10% jāsamaksā kapitāla pieauguma nodoklis no dividendēm. Lielākajā daļā gadījumu tiek pieņemts lēmums to nedarīt.

Būtu jāievēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa pamatprincips, - nodoklis tiek ieturēts izmaksas brīdī.

Kas vēl būtu jādara?

2. Pakāpeniski jāsamazina darbaspēka nodokļus.

Šobrīd darba ņēmējiem ir zudusi motivācija pieprasīt no darba devēja visu nodokļu nomaksu. Līdz ar to ir neiespējami pie esošā nodokļu sloga (60 santīmu no katra lata) cerēt, ka tiks pienācīgi maksāti darbaspēka nodokļi.

Darbaspēka slogs uz katru strādājošo varētu sastādīt 25% pie nosacījuma, ka valsts izskauž “atmazgātājus” vai piemēro reversu netveramiem pakalpojumiem. Tas arī būtu signāls nodokļu maksātājiem, ka valsts uztver nodokļus ne kā sava aparāta uzturēšanas iemaksas, bet instrumentu ekonomikas stimulēšanai.

Kas vēl būtu jādara?

3. Jāmaina UIN avansu maksāšanas kārtība

Šobrīd uzņēmuma ienākuma nodokļa jomā valsts konkurētspēja ir labā līmenī, taču bremzējošais faktors ir UIN obligātie avansa maksājumi.

Paldies!

Lienīte Caune
l.caune@cbb.lv

